

22 NUMARALI ADANA ER'YYE S C L N N H.1124-1133 (M.1712-1721) TANITIMI VE F HR ST

*The Index and Presentation of er'yye Records of Adana Numbered 22) in 1712-1721
(H.1124-1133)*

Özcan TATAR*

ÖZET

Osmanlı tarihi ara tırmalarında en önemli kaynaklar ar iv vesikaları olup, bunlar içerisinde er'yye Sicillerinin özel bir önemi vardır.

Kaydedildikleri döneme ve yer hakkında önemli bilgileri ihtiva eden er'yye Sicilleri, günümüz tarih ara tırmacılı nda, içerdikleri belgeler açısından özellikle ba vurulan kaynaklar arasındadırlar.

Biz bu çalı mamızda, 22 Numaralı Adana er'yye Sicili'nin tanıtımını yaparak, içerd i belgelerin konularına göre fihristini vermeye çalı tık.

Anahtar Kelimeler: Kadı, er'yye Sicili, Adana.

ABSTRACT

The archival documents are completely the most significant sources but er'yye Records have a special importance or meaning

er'yye Records include interesting and useful information belongs to the time and about the place where it was kept

At this study, er'yye Records of Adana numbered 22 has been introduced and given in an index

Key Words: Qadi, er'yye Records, ADANA.

G R

er'yye Sicilleri kadıların (veya naiblerin) tuttu u zabıtlardır. Bunlara “ er'yye Sicili” denildi i gibi, “Kadı Sicili, Kadı Defteri, Sicil-i Mahfuz” veya sadece “Sicil” de denilmektedir. Osmanlı Mahkemeleri'nde, dava sonuçları ile mahkemeye intikal eden di er kayıtları Sicillere yazma görevi, “Mukayyid” denilen görevlilere aitti. Mahkemeye intikal eden her türlü resmî yazı, belirli bir disiplin içinde bunlara yazılırdı. Mahallî konulara ili kin olarak kadıların veya naiblerin verdi i kararları, sicillerin bir tarafına, merkezden gelen her türlü resmî yazılar ise öbür tarafına yazılırdı. Mahallî konuların yazıldı ı bölüme “Sicil-i Mahfûz”, merkezden gelen her türlü emirlerin yazıldı ı bölüme ise “Sicil-i Mahfûz Defterlü” denilirdi¹.

Sicillerde bulunan belgeleri 3 ana guruba ayırabiliriz;

1-Devlet merkezinden gelen bütün ferman, emir ve tebli ler.

2-Kadı tarafından verilen hükümler.

3-Resmiyete geçirilmesi istenen vakıf, hibe, ehadet, vekalet, verese gibi konulara ait belge-ler².

Mahkeme ar ivleri ayrıntılı olup bunların saklanıp korunması ve düzeni, bürokraside üzerinde önemle durulan bir konu idi. Kadılar bu defterleri sıkı sıkıya muhafaza etmeliydiler. Kadılar bu

* Yrd.Doç.Dr., Fırat Üniversitesi, nsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü, ELAZI otatar@firat.edu.tr

¹ Rifat Özdemir; " er'yye Sicilleri'nin Toplu Katolo una Do ru", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.:1, S.:1, Elazı -1987, s.:192.

² Mustafa Öztürk; "Harput er'yye Sicilleri", *Tarih çinde Harput Sempozyumu*, Elazı , 1992, s.:74.

defterleri kaybettikleri veya tahrif ettikleri takdirde cezalandırılırlardı. “Tayin edilen yeni kadı sefelinin divanını (evrak torbasını) ister ve iki emin atayarak onların önünde gözden geçirir. Verilen hükümlerin üzerinde durması, hapsedilenleri görüp, yeniden dinlemesi ve tespit edilen nafaka ve alacakları da gözden geçirmesi lazımdır³.”

Genel olarak er’iyye Sicilleri’nin ihtiva ettikleri belge çe itleri veya konular unlardır;

- 1-Merkezden gönderilen her türlü ferman, berat, mektup vb. yazılar.
- 2-Ümeranın çe itli konularda yayınlamı oldu u buyuruldular ile bunların gere inin yerine getirildi ine yani icrasına dair kayıtlar.
- 3-Kadı veya naiblerin de i ik konularda merkeze gönderdikleri i’lâmlar ile görev alanları dahilinde olan yerlerde ki iler veya kurumlar arasındaki anla mazlıkları çözmek için vermi oldukları hüccetler.
- 4- ehirlerin mahalle listeleri, dinî ve sosyal yapıları ve bu yapıların in ası, bakım ve onarım vb. imar faaliyetleri hakkında belgeler.
- 5- ehir nüfusu ve bu nüfusun kar ıla tı ı salgın hastalık ve tabiî afet gibi olayların kayıtları.
- 6-Evlenme, bo anma, kız kaçırma, mehir ba lama, alım-satım, mukavele, kefalet senetleri vb. konulara ait kayıtlar.
- 7-Hırsızlık, kalpazanlık, yaralama ve öldürme suçları ile ilgili kayıtlar.
- 8- ehirlerde satılan malların narhlarına ili kin belgeler.
- 9-Sancak ve ehir halkından toplanan vergi miktarları ve avarız haneleri ile ilgili belgeler.
- 10-Altın veya para meseleleri ile ilgili kayıtlar.
- 11-Tereke kayıtları.
- 12-Bir olayın resmen tespitine dair kayıtlar.
- 13-E kıya takipleri, göçebeler arasındaki anla mazlıklar ve yerle me, yaylak-kı lak davaları ile ilgili belgeler.
- 14-Sava a katılan yerli halk ile göçebelerin sava zamanındaki vazifeleri, posta ve menzilhane i leri ile madenler, darphane ve tuzla i letmeleri ile ilgili belgeler.
- 15-Fetva makamından alınan bazı fetva suretleri.
- 16-Ru‘yet-i hilâlin tespitine dair kayıtlar ile dinî günlerin ilanına dair ferman ve tezkere suretleri.
- 17-Bazı air kadı ve naiblerin yazmı oldukları iirler.
- 18-Mahkeme katiplerinin çe itli yazı türlerinde yazmı oldukları hat örnekleri.
- 19-Sava zamanlarında orduya aynî yardımda bulunan e raf ve ileri gelenlerin isimleri ile söz konusu ki ilerinin yapmı oldukları yardımın miktar ve cinsine ait belgeler.
- 20-Vakıflara ait belgeler.
- 21-Bir bölgedeki müslim ve gayr-ı müslim halk arasındaki ili kilere dair belgeler.
- 22-Bölgenin ekonomik durumunu aydınlatmaya yarayacak birtakım bilgiler.
- 23-Sancak veya kazalar dahilinde bulunan köylerin sayısı ve isimlerine ait bilgiler.
- 24-Bölge halkının kullandı ı isim, lakap ve unvanlar hakkında bilgiler.
- 25-Halkın kullandı ı günlük e yalar ve yine halkın refah seviyesini tespit edebilmek için yardımcı olacak birtakım bilgiler.
- 26-Sava lar ve yeni te kil edilmeye çalı ılan askerî birlikler için halktan asker temini, zahire temini ve bu hususlarda kar ıla ılan güçlüklerle ait birtakım kayıtlar⁴.

³ İber Ortaylı; *Osmanlı Devleti’nde Kadı*, Ankara, 1994, s.:66-67.

⁴ brahim Yılmazçelik; *Diyarbakır er’iyye Sicilleri (Katolog ve Fihristleri)*, Ankara, 2001, s.7-8; brahim Yılmazçelik; “er’iyye Sicillerinin Toplu Kataloguna Do ru Diyarbakır er’iyye Sicilleri”, *Türk Dünyası Ara tırmaları Dergisi*,

1-Adana er'iyye Sicilleri

Adana er'iyye Sicilleri, çevresindeki illerin sicilleri ile birlikte 1992 yılına kadar Adana Müzesi'nde muhafaza edilmekte iken, öngörülen program çerçevesinde Ankara'daki Milli Kütüphane'ye taşınmıştır. Bu siciller günümüzde Millî Kütüphane'de er'iyye Sicilleri'nin muhafaza edildiği kısımda bulunmaktadır.

Adana er'iyye Sicilleri toplam 150 defterdir. Tespit edilebilen en eski tarihli olanı 2 Numaralı Adana er'iyye Sicili olup, Hicri 1043-1044, Miladi 1633-1635 yılları arasındaki döneme aittir. Bu sicilden sonraki, Adana er'iyye Sicili ise 101 Numaralı Adana er'iyye Sicili olup, Hicri 1111-1114, Miladi 1699-1703 yılları arasındaki döneme aittir. İlk dönemdeki defterler er'iyye Sicilleri'ne ait genel karakteristikleri gösterirken, son dönemlerdeki genel olarak tereke adıdır.

Bu sicillerin yarıya yakını, zaman içerisinde belirli oranda dağılmıştır. Dağılan bu siciller, bir müddet sonra, herhangi bir düzenlemeye tabi tutulmadan, farklı tarihlere ait sayfaların bir araya getirilmesi sonucunda tekrar ciltlenmişlerdir.

2-22 Numaralı Adana er'iyye Sicili'nin Genel Durumu

Ankara'da Millî Kütüphane'de bulunan 22 Numaralı Adana Kazası er'iyye Sicili 16 x 42,5 cm ebadındadır. Defter zaman içerisinde dağılan ve sonradan bir araya getirilen iki ayrı tarihe ait sicil birleşiminden oluşmuştur. Buna göre, bu defter H. 1124-1127 (M.1712-1715) ve H.1132-1133 (M.1719-1721) yılları arasındaki olayları içerir. Bu dönem III. Ahmet'in tahtta bulunduğu döneme tekabül etmektedir.

Defter, toplam 124 sayfadan oluşmaktadır. Bu sayfaların, 1-24. sayfaları arası H. 1124-1127 yıllarına ait belgeleri içermektedir. 25-124. sayfaları arası ise H. 1132-1133 yılına ait belgeleri içermektedir. Defterde toplam 221 belge bulunmaktadır.

Defterde genel bir düzen yoktur. Sicil-i Mahfuz ve Sicil-i Mahfuz Defterlü kısımları birbirine karışmıştır. Tarih sıralaması kronolojik değildir. Yukarıda belirttiğimiz üzere, dağıldıktan sonra bir araya getirilen iki ayrı defterden oluşmaktadır. Kayıtlarda kırık divanı, nesih ve tal'ik yazı çeşitleri kullanılmıştır. Birkaç ayrı katip tarafından kayıtların tutulduğu yazı türlerinden anlaşılmaktadır. Yazılar genel olarak okunaklıdır. Kağıt kalın ve aharlıdır. Mürekkepler yer yer kırmızı, yer yer siyah ve parlaktır. Kapak deri ciltlidir.

Defterde 46., 49., 64-66., 74., 84., ve 108. sayfalar boş bırakılmış olup, bu sayfalara battal çekilmişdir.

115-116. sayfaların üst tarafı yırtılmış olup, bu sayfalarda bulunan belgelerin üst kısımları yırtılmadan dolayı mevcut değildir. 24. sayfadaki 49 numaralı belgenin devamı bulunmamaktadır. Zira, 24. sayfa H. 1127 yılına ait olup, sonrasındaki 25. sayfa 1133 yılına aittir.

Defterde ayrı ayrı olarak terekeler, avarız ve salyane tevzi listeleri, hüccetler, nasblar, buyuruldu, mektup, mürasele, vakıf, cizye emirleri, menzil düzeni ve genel düzen ile ilgili kayıtları ihtiva eden belgeler vardır. Defterde tarihlendirmeler genellikle rakamlarla yapılmıştır. Yer yer Arapça olarak yazıyla da yazılmıştır.

3-22 Numaralı Adana er'iyye Sicili'nde Yer Alan Belgelerin Kısa Özetleri.

S.1/B.1: Kantaran Mahallesi'nden Kirkor veled Sakız'ın; babasından kendine kaldığını iddia ettiği eve, Seydi Beğ ibn-i el-Hac Ali'nin el koyduğunu iddia ettiği, Seydi Beğ'in burayı daha önce satın aldığıını ispat etmesi sonucunda Kirkor'un men edildiğine dair 8 evval 1124 (8 Kasım 1712) tarihli hüccet.

Sayı:90, Ankara, 1994, s.42-44; Özcan Tatar; "8 Numaralı Antakya er'iyye Sicilinin Tanıtımı ve Fihristi", *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, Sayı:164, Ankara, 2006, s.217-218; Feyyaz Gürkan; "er'iyye Mahkemeleri Sicilleri Üzerinde Bir Araştırma", *IX. Türk Tarih Kongresi, II. Cilt*, Ankara-1988, s.:766-7,

S.2/B.2: Vefat eden Ali bin Veli'nin yetimlerine; Ali'nin dayısı Seyyid Mustafa bin Abdülhamid'in vasi nasb olundu una dair 10 evval 1124 (10Kasım 1712) tarihli **hüccet**.

S.2/B.3: Mardin Kazası'na tabi Habur Sanca ı'nın Be i olan Mehmed ibn-i Pa a'nın; Ruha ve Adana vilayetlerinde olan Habur Sanca ı'na tabi reayaların 1124 yılına ait rüsum-ı raiyyet ve adedi a namın tahsili için Halid Be nam ki iyi vekil etti ine dair Mardin Kadısı onaylı 3 aban 1124 (5 Eylül 1712) tarihli **hüccet**.

S.2/B.4: Mardin Kazası'na tabi Habur Sanca ı'nın Be i olan Mehmed ibn-i Pa a'nın; Ruha ve Adana vilayetlerinde olan Habur Sanca ı'na tabi reayaların 1123 yılına ait rüsum-ı raiyyet ve adedi a namın tahsili için Halid Be nam ki iyi vekil etti ine dair Mardin Kadısı onaylı 3 aban 1124 (5 Eylül 1712) tarihli **hüccet**.

S.3/B.5: (Belgenin ba tarafı eksik) Ev davası ile ilgili 24 evval 1124 (24 Kasım 1712) tarihli **hüccet**.

S.3/B.6: Hacı Fakih Mahallesi sakini iken vefat eden Halil Be ibn-i Ahmed'in varisleri arasında miras bölü ümü ile ilgili 24 evval 1124 (24 Kasım 1712) tarihli **hüccet**.

S.3-4/B.7: Debba an Mahallesi'nden Mustafa bin Abdullah'ın; daha önceden vefat eden Hayre lu Veli'den 230 kuru a satın aldı ı eve dair satı temessükü göstererek, bu evin kendine ait oldu unu ispat etti ine dair 28 evval 1124 (28 Kasım 1712) tarihli **hüccet**.

S.4/B.8: Kayalıba Mahallesi'nden vefat eden Seyyid Ömer A a bin Ali'nin yetimlerine anneleri Ay e bint-i Cuma'nın vasi nasb edildi i, bunun da üzerine yetimlerin üvey anneleri Raziye'nin nazır nasb edildi ine dair 7 Zilkade 1124 (6 Aralık 1712) tarihli **hüccet**.

S.4/B.9: Aslen Diyarbekir Kazası'nın Baharlı karyesinden olan brahim bin Ya mur'un 10 Zilkade 1124 (9 Aralık 1712) tarihli **tereke**si.

S.5/B.10: Payas ve Adana'dan bazı ki ilerinin; Kurdkula ı'nda bina olunacak kale-i cedidde ev, dükkan ve han bina eylemek istediklerinden, buranın mamur ve abadan olması için kendi akçeleri ile bunları yapmalarına mani olunmaması için Kurdkula ı'nın in ası ile görevlendirilen Bahri Mehmed'e hitaben Hasan Pa a'nın 17 Zilhicce 1124 (15 Ocak 1713) tarihli **buyuruldu**su.

S.5/B.11: Sefer için deveye ihtiyaç duyuldu undan, her adedi 50 kuru tan olmak üzere 62 adet devenin Adana ve çevresinden satın alınarak gerekli yerlere gönderilmesi hususunda 24 Zilkade 1124 (23 Aralık 1712) tarihli **ferman**.

S.5/B.12: Sefer için Adana ve çevresinden satın alınarak gerekli yerlere gönderilmesi istenen 62 adet devenin Adana ve çevresindeki kazalara tevziyatını gösteren 24 Zilkade 1124 (23 Aralık 1712) tarihli **tevziyat listesi**.

S.6/B.13: Hama ve Humus kaçgunu Türkman'ın ö rleri ve rüsumlarının buldukları mahallerden tahsili ve iskan bölgelerine nakli için Trablus am Be lerbe isi'nin 15 Rebiülahir 1124 (22 Mayıs 1712) tarihli **buyuruldu**su.

S.6/B.14: Adana Yeniçeri Serdarı olan ki inin azl edilerek, yerine 37. bölükten Hasan Çavu 'un atandı ına dair Yeniçeri A ası'nın Evahir-i Zilhicce 1124 (Ocak Sonları 1713) tarihli **mektubu**.

S.6/B.15: Ayas Kalesi önünde karaya vuran korsan gemisinin toptarından 8 adet ahi topunun Kurdkula ı Kalesi'ne nakli için Adana Be lerbe isi ve Ayas Kalesi dizdarına hitaben Hasan Pa a'nın 17 Zilhicce 1124 (15 Ocak 1713) tarihli **buyuruldu**su.

S.7/B.16: Daha önce bazı ashab-ı gazezin iftirası ile Kıbrıs Ceziresi'ne nefy edilmesi için ferman çıkan Hasan Çavu 'un affedildi ine dair Yeniçeri A ası'nın Evahir-i Zilhicce 1124 (Ocak Sonları 1713) tarihli **mektubu**.

S.7/B.17: Daha önce bazı ashab-ı gazezin iftirası ile Kıbrıs Ceziresi'ne nefy edilmesi için ferman çıkan Hasan Çavu 'un affedildi ine ve Eski Adana Be lerbe i Mehmed Pa a'nın bazı

esnafa olan borçlarının ödenmesi hususunda Evahir-i Zilhicce 1124 (Ocak Sonları 1713) tarihli **ferman**.

S.8-9/B.18: Memalik-i slamiyye'ye suikastları ve Leh ülkesine saldırısı açık olan Moskofluya kar ı sefer olunaca ndan bütün asker in ordu-yı hümayuna iltihak etmesi hususunda Evail-i Zilhicce 1124 (Ocak Ba ları 1713) tarihli **ferman**.

S.9/B.19: Canibü' - ehr ve Yüre ir Nahiyelerindeki bazı mezraların malikane sahibi olan Mustafa isimli ki inin, 1125 yılına ait buralara ait vergilerin toplanması i ini el-Hac Ali A a'ya tefviz etti ine dair Evahir-i Zilkade 1124 (Aralık Sonları 1712) tarihli **temessük**.

S.9/B.20: Hüseyin Hacılı isimli mezranın malikane sahibi olan Mehmed isimli ki inin, 1125 yılına ait buralara ait vergilerin toplanması i ini el-Hac Ali A a'ya tefviz etti ine dair Evahir-i Zilkade 1124 (Aralık Sonları 1712) tarihli **temessük**.

S.10/B.21: Hacılı Baraklı Nahiyesi Cemaati ve Hacılı Baraklı Nahiyesi avarız ve nüzulünün brahim ve di er brahim adlı ki ilere i tiraken 60 kuru muaccele ile malikane verildi ine dair 19 Zilhicce 1124 (17 Ocak 1713) tarihli **berat**.

S.11-12/B.22: Memalik-i slamiyye'ye suikastları Leh ülkesine saldırısı açık olan Moskofluya kar ı sefer olunaca ndan bütün asker in ordu-yı hümayuna iltihak etmesi hususunda Evail-i Zilhicce 1124 (Ocak Ba ları 1713) tarihli **ferman**.

S.12/B.23: Bila-varis vefat eden asker taifesinin muhallefatı ile ilgili Yeniçeri A ası'nın **mektubu (Tarihsiz)**.

S.12/B.24: 1125 senesine ait sürsat bedeli olarak Adana Kazası'na isabet eden 2509 kuru un; 750 kuru u DüNDARLI Nahiyesi ve 1759 kuru unun Canibü' - ehr ve di er nahiyelerden toplandı na dair bu hususta görevlendirilen Seyyid Mehmed isimli ki inin Evasıt-ı Safer 1125 (Mart Ortaları1713) tarihli **temessükü**.

S.13/B.25: Ramazano lu Vakfı'nın masraf katibi olan brahim'in görevindeki usulsüzlü ün- den dolayı azledilerek, bu göreve adı geçen vakfın mütevellileri Mehmed ve Davud ile vakfın nazırı Kaya Hanım'ın arzlarıyla Mustafa isimli ki inin atandı na ve azledilen Mustafa'nın bu göreve müdahale etmemesine dair 16 Receb 1124 (19 A ustos 1712) tarihli **berat**.

S.13/B.26: Rakka'da Sınur nam mahalle iskan olunan Beni Useyd Cemaati'nden 30 hanenin firar ederek; bunlardan 15'inin Adana'ya, di er 15'inin de Amik'e yerle ti i ve geri kalanlarının bunların rüsumlarını da ödemek zorunda kaldı nı bu cemaatin di er ahalisinin arzetmesi üzerine, bu firarilerin üzerindeki mal-ı mirinin tahsili için Adana Be lerbe isi ve Kadısı ile Amik Kadısı ve Voyvodasına hitaben gönderilen 10 Zilhicce 1124 (8 Ocak 1713) tarihli **ferman**.

S.14/B.27: Belgede isimleri yazılı ki iler in; 1124 senesine ait Zilhicce ayının ibtidasından, üzerlerine edası lazım gelen harc bakayasından bir kısmını salyane olarak ödediklerini, geri kalanının ise Hasan A a isimli ki i tarafından tahsil edildi ine dair 6 Zilhicce 1124 (4 Ocak 1713) tarihli **temessük**.

S.14/B.28: Belgede isimleri yazılı ki iler in 1124 senesine ait avarız bakayasından 1112,5 kuru u Hasan A a isimli ki iye teslim ettiklerine dair 6 Zilhicce 1124 (4 Ocak 1713) tarihli **temessük**.

S.14/B.29: 1124 senesine ait hane-i avarızdan, ödemeleri gereken 1850 kuru un 1504 kuru unu Hasan A a isimli ki iye teslim ettiklerine dair kim tarafından verildi i belli olmayan 6 Zilhicce 1124 (4 Ocak 1713) tarihli **temessük**.

S.14/B.30: Adana memlehasından yevmi 15 akçe mütekait ulufesi alan Süleyman isimli Yeniçerinin, daha önceden vefat etti inin belirtilmesi üzerine ulufesinin hazineye aktarıldı 1, ancak bu ki inin vefat etmedi inin ortaya çıkması üzerine, aynı ekilde ulufesinin kendisine verilmesi hususunda 8 Safer 1125 (6 Mart 1713) tarihli **berat**.

S.15/B.31: Ali Baba isimli vakfın tevliyeti Abdurrahman isimli kiinin üzerinde iken, bu kiinin kusuru olmadığı halde azl edilip, yerine Emine isimli kadının müteveli atandığı, durumun anlaşılması üzerine Abdurrahman'ın tekrar müteveli olarak atanmasına dair Evasıt-ı Cemaziyelahir 1124 (Temmuz Ortaları-Sonları 1712) tarihli **berat**.

S.15/B.32: Moskofluya karış sefer olunacağından bütün asker taifesinin Edirne sahasına gelmesi hususunda Evasıt-ı Zilhicce 1124 (Ocak Ortaları 1713) tarihli ferman.

S.16/B.33: Valide Sultan evkafından Yeniil Hassı'na tabi Adana civarında sakin Çi demlü, Bahrilü, manlu Av arı, A cakoyunlu, Büyük ve Küçük Çoblu ve Gö celü Cemaatlerinden Adana Valilerinin aylak ve kı lak resmi almamaları hususunda 5 Muharrem 1125 (1 ubat 1713) tarihli **ferman**.

S.16-17/B.34: Valide Sultan evkafından Yeniil Hassı'na tabi Adana civarında sakin Çi demlü, Bahrilü, manlu Av arı, A cakoyunlu, Büyük ve Küçük Çoblu ve Gö celü Cemaatlerinden Adana Valilerinin aylak ve kı lak resmi almamaları hususunda Darüssaade A ası Süleyman'ın 5 Muharrem 1125 (1 ubat 1713) tarihli **mektubu**.

S.17/B.35: Gözleri görmeyen Monla Mehmed'in, yevmi 5 akçe vazifesini Adana Boyohane Mukataası'ndan almasına dair 5 evval 1124 (7 Eylül 1712) tarihli **berat**.

S.17/B.36: Monla Mehmed'in, yevmi 8 akçe vazifesini Adana Memlehası Mukataası'ndan almasına dair 8 evval 1124 (8 Kasım 1712) tarihli **berat**.

S.17/B.37: Adana Kadısı olan kiinin azl olunup, yerine Osman-zade Ahmed Efendi tayin edildi inden, belirtilen ki i Adana'ya gelip görevine ba layana kadar Yüre ir Kadısı olan Seyyid Mehmed'in naib olarak nasb edildi ine dair Adana Be lerbe isi'nin 14 Safer 1125 (12 Mart 1713) tarihli **buyuruldu**.

S.18/B.38: Berendi'deki Yo unburc ve tevabii karye ahalilerinin topraklarını terk edip ba ka yerlere gittikleri ve eski yerlerine iskan olunmaları ile ilgili bu karyelerin zaimi Mustafa'nın arzetmesi üzerine, bu ki ilerin eski yerlerine nakledilip iskan edilmesi hususunda Mara , Sis ve Tarsus Kadıları'na hitaben Evahir-i Zilkade 1124 (Aralık Sonları 1712) tarihli **ferman**.

S.18-19/B.39: Ulu Be ci Cemaati'nin ziraat etti i 70 guru yazılı Mengen mezraası ve 50 guru yazılı Emelcik Cemaati'nin ziraat etti i Karbansaray mezraası ve di er mezraaların 500 guru muaccele ile 1125 Martı ibtidasından malikane verildi i hususunda 12 Zilhicce 1124 (10 Ocak 1713) tarihli **berat**.

S.19/B.40: Adana ehir merkezindeki Boyahane Mukataası'nın 1125 Martı ibtidasından el-Hac Abdurrahman'a zabt ettirilmesi hususunda Adana Be lerbe isi'nin 15 Safer 1125 (13 Mart 1713) tarihli **buyuruldu**.

S.20-21/B.41: 1124 senesine ait masrafların ve bunların kaza ve nahiyelere göre yapılan tevziatını gösteren Evail-i Safer 1125 (Mart Ortaları 1713) tarihli **tevzi listesi**.

S.22/B.42: Eski Adana Valisi olup halen Diyarbakır Valisi olan Vezir Ali Pa a'nın; Adana Valisi oldu u zamanda fraz-ı Zülkadiriye Mukataası'nı Adana sakini brahim ve Abdullah isimli ki ilere iltizama verdi i halde bunların iltizam bedelini ödemedi ini arzetmesi üzerine, bunun tahsil edilip Ali Pa a'ya gönderilmesi hususunda Adana Kadısı'na hitaben gönderilen Evasıt-ı Zilhicce 1124 (Ocak Ortaları 1713) tarihli **ferman**.

S.22/B.43: Düzenlenecek sefer için istenen develerden Adana'ya dü en develerin 28'inin paralarının sahiplerine ödendi ine dair Gurre-i Rebiülevvel 1125 (28 Mart 1713) tarihli **hüccet**.

S.23/B.44: Es-Seyyid Mustafa Çelebi'nin Adana Nakibü'l-e raf Kaymakamlığı na nasb edildi ine dair 26 Cemaziyelevvel 1125 (22 Haziran 1713) tarihli nasb **mektubu**.

S.23/B.45: Adana ve tevabii spençe Mukataası'nın malikane sahibi Hüseyin'in, 1126 Martı ibtidasından 1 yıllı ina ispençe mukataasını 800 kuru a Hasan A a'ya iltizama verdi ine dair 7 Muharrem 1126 (23 Ocak 1714) tarihli **temessük**.

S.23/B.46: Adana Valilerinin ikamet etti i saray tamire muhtaç olup, buranın tamir edilmesi ahalinin yükümlülü ü altından oldu undan, buranın tamir edilmesi hususunda Adana Valisi Mehmed Pa a'nın 24 Muharrem 1126 (9 ubat 1714) tarihli **buyuruldusu**.

S.24/B.47: Kantaran Mahallesi'nde erife Hatun isimli ki inin bina eyledi i mescidde yevmi 2 akçe vazife ile imam olan Hamza vefat etti inden, imamlık görevine eyh Abdurrahman ve Mustafa Halife'nin mü tereken imam olarak nasb edildi ine dair Evasıt-ı Ramazan 1127 (Eylül Ortaları 1715) tarihli **berat**.

S.24/B.48: Kantaran Mahallesi'nde erife Hatun isimli ki inin bina eyledi i mescidde 40-50 senedir Hüseyin Halife isimli ki i imam olup, bu ki inin vefat etmesinden sonra o lu Mehmed mam olup, onun fevtiyle büyük karde i Abdurrahman Halife imam olması gerekirken, Hamza isimli ki inin kendisine tevcih ettirdi i, bunun Abdurrahman Halife'ye gadr oldu unun arzedilmesi üzerine, Hamza'nın ref edilerek bu mescide Abdurrahman Halife'nin imam olarak nasb edildi ine dair Evasıt-ı aban 1127 (A ustos Ortaları 1715) tarihli **berat**.

S.24/B.49: Adana'nın menzil nizamı ile ilgili **ferman**. (Belgenin sonu yok) (Tarihsiz).

S.25/B.50: Sugedü ü Mahallesi'nden Monla Süleyman bin Ali'nin bu mahalledeki evini evladiyet üzere vakfetti ine dair Evahir-i Receb 1133 (Mayıs Sonları 1721) tarihli **vakfiyye**.

S.25/B.51: Bab-ı Tarsus Mahallesi'nden iken Hac yolunda vefat eden Muhzırba ı el-Hac Halil bin el-Hac Ahmed'in, hacca gitmeden önce vekil olarak tayin etti i ki inin, el-Hac Halil'in Debba an Mahallesi'nde bulunan evini bu ki inin önceki talebine istinaden vakfetti ine dair Gurre-i i aban 1133 (28 Mayıs 1721) tarihli **vakfiyye**.

S.26/B.52: Berendi Kazası'nda vaki Kurdkula ı Menzili'nin menzilcisi Abdalbaki bin Abdullah'ın, 1133 yılında bu menzil için ocaklık tayin olunan 6 res bargirin ücreti olan 434 guru 1 sülüsü, Karaisalu Kazası Boybe isi Bekta A a ibn-i Mustafa'dan teslim aldı ina dair Gurre-i aban 1133 (28 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**.

S.26/B.53: Zımmiyan Mahallisi mülhakatından Hamalo lu Mahallesi'nden Tanil veled Kirakos ve e i Anna bint-i Bedros'un, bu mahalledeki evlerini müezzın Mehmed Efendi bin Süleyman'a 150 kuru a sattıklarına dair 8 aban 1133 (4 Haziran 1721) tarihli **hüccet**.

S.26/B.54: Aslen Ruhalı olup, Adana'daki Kazgan-zade Hanı'ndoa misafirirken mürd olan Nikegos veled Karakelle nam zımminin 20 Zilhicce 1133 (12 Ekim 1721) tarihli **terekesi**.

S.27/B.55: Eski Hamam Mahallesi'nden fevt olan es-Seyyid Hanifi bin Mehmed'in Evasıt-ı Receb 1133 (Mayıs Ortaları 1721) tarihli **terekesi**.

S.28/B.56: Kantaran Mahallesi'nden Ali Be e bin Seydi Be ile, Sarı Yakub Mahallesi'nden es-Seyyid Hacı Ramazan Çelebi bin el-Hac Hamza ve Boz-zade es-Seyyid Hacı Ali bin el-Hac Hüseyin arasındaki Karaisalu Kazası'ndaki Kürkün üzerinde bulunan de irmene gelen su davası ile ilgili sulh olundu una dair 15 aban 1133 (11 Haziran 1721) tarihli **hüccet**.

S.28/B.57: Baytimur Mahallesi'nden fevt olan el-Hac Hasan Çavu bin el-Hac Mustafa'nın varislerinin, Yurtan Mahallesi'ndeki evlerini amcaları el-Hac Hüseyin'e 150 kuru a sattıklarına dair 24 aban 1133 (20 Haziran 1721) tarihli **hüccet**.

S.29/B.58: Sadat-ı kiramdan Balcı Dede'nin bina eyledi i caminin vakfının gelirinin, bu ki inin soyundan gelenler arasında taksim husumeti ve mahsulatin sülalesinden olanlara e it ekilde taksim edilmesinin hükmedildi ine dair Evail-i aban 1133 (Mayıs Sonları-Haziran Ba ları 1721) tarihli **hüccet**.

S.30/B.59: Durmu Fakih Mahallesi'nde bulunan vakfa ait bir evin, evi vakfeden ki ilerin soyundan gelen ki iler tarafından, Hadice Hatun bint-i Kırzı Çelebi'nin Kayalıba Mahallesi'ndeki ev ve arsası ile takas ettiklerine dair 10 aban 1133 (6 Haziran 1721) tarihli **hüccet**.

S.31/B.60: Ba çeciyan Mahallesi'nden vefat eden Çopur Mehmed bin Habib bin Abdullah'ın çocukları ve varisleri arasındaki vakıf gelirlerinin taksimi husumeti ve vakfın mahsulatının bu ki inin sülalesinden olanlara e it ekilde taksim edilmesinin hükmedildi ine dair Evasıt-ı aban 1133 (Haziran Ba ları-Ortaları 1721) tarihli **hüccet**.

S.31-32/B.61: Ba çeciyan Mahallesi mülhakatından Mirza Çelebi Mahallesi'nden Salih bin Hasan'ın bu mahalledeki evini ve 30 dönümlük bahçesini evladiyet üzere vakfetti ine dair 20 aban 1133 (16 Haziran 1721) tarihli **vakfiyye**.

S.32/B.62: Ramazano lu Vakfi'nin evlad-ı vâkıfından olup stanbul'da oturan smail Be bin Süleyman'ın; Ramazano lu Piri Mehmed Pa a ve Halil Be evkafından 3 senelik alması gereken haklarını talep için stanbul Mahkemesi'nde Mehmed A a bin Mustafa'yı vekil etti ine dair 23 Receb 1133 (20 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**.

S.33/B.63: Ramazano lu Vakfi'nin evlad-ı vâkıfından olup stanbul'da oturan Ay e Hanım bint-i Ali ve Hayriye Hanım bint-i Sadık Mehmed'in; Ramazano lu Piri Mehmed Pa a ve Halil Be evkafından 3 senelik almaları gereken haklarını talep için stanbul Mahkemesi'nde Mehmed A a bin Mustafa'yı vekil ettiklerine dair 23 Receb 1133 (20 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**.

S.34/B.64: Kayalıba Mahallesi'nden Abdulaziz A a bin brahim'in, Halhal Mahallesi'ndeki evini Boz-zade es-Seyyid Hacı Ali bin el-Hac Hüseyin'e 900 kuru a sattı ina dair 20 Ramazan 1133 (15 Temmuz 1721) tarihli **hüccet**.

S.35/B.65: Kayalıba Mahallesi'nden vefat eden Köse Resul bin Abdullah'ın varisleri arasındaki miras davasının sulh oldu una dair Evahir-i aban 1133 (Haziran Ortaları-Sonları 1721) tarihli **hüccet**.

S.35/B.66: Sarı Yakub Mahallesi'nden Makdisi Merger veled Ahi'nin, bu mahalledeki evini Mustafa Be e bin brahim'e 190 kuru a sattı ina dair Selh-i evval 1133 (23 A ustos 1721) tarihli **hüccet**.

S.36/B.67: Ali Dede Mahallesi'nden Ovik veled Tahtik'in; 15 sene önce Ustiyan bint-i David ile bu ki inin annesinin rızasıyla nikahı oldu u halde Neccaran Mahallesi'nden Matuk veled Hemo'nun engel oldu unu söyledi i, Matuk'un ise Ustiyan isimli bayan ile 5 sene önce nikahlandıklarını iddia etti i, fakat delil gösteremedi inden men edildi ine dair 6 Zilkade 1133 (29 A ustos 1721) tarihli **hüccet**.

S.37/B.68: Eski Çar u Mahallesi'nden halik olan Hacador isimli ki inin 21 Cemaziyelevvel 1133 (20 Mart 1721) tarihli **tereke**si.

S.37/B.69: Sufi Ba çesi Mahallesi'nden vefat eden Emine bint-i Abdullah'ın Evasıt-ı Zilkade 1133 (Eylül Ba ları 1721) tarihli **tereke**si.

S.38/B.70: eyhzade Mahallesi'nden Monla Halil bin Ali Efendi ve Yurtan Mahallesi'nden erife bint-i Monla Ahmed'in; Sarracan Mahallesi'ndeki bir evde bulunan mü terek hisselerini di er hissedar Fatma bint-i Seyyid smail'e 35 kuru a sattıklarına dair 15 Receb 1133 (12 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**.

S.38/B.71: Adana spençe Mukataası mültezimi el-Hac Mehmed A a'nın; Kusun Kazası Kozuluk karyesi zimmilerinden ispençelerini talep etti inde vermediklerini söyledi i, onların ise; Çakıd Hanı ile Gülek Kalesi arasında olan Kozuluk Derbendi'nde derbendci olduklarını söyleyip, vergiden muaf olduklarına dair emr-i ali ibraz etmeleri üzerine Mehmed A a'nın men' edildi ine dair 16 Receb 1133 (13 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**.

S.39/B.72: Sarı Yakub Mahallesi'nden Seyyid Yusuf bin el-Hac Sefer'in, bu mahalledeki evini evladiyet üzere vakfetti ine dair 18 Receb 1133 (15 Mayıs 1721) tarihli **vakfiyye**.

S.39/B.73: Sufi Ba çesi Mahallesi'nden Mustafa bin sa'nın; Yüre ir'de Cennet Buca ı karyesinde sakin Ri van Kürdü'nden Hüseyin bin Yusuf ile gaib olan o lu Mehmed ve Çobaki Veli'nin birlikte bu karyede kendini yaraladıklarını söyleyip, iddiasını ahitlerle ispat etti i ve Mustafa iyile ene kadar Hüseyin'in nafaka ödemesinin hükm olundu u 14 Receb 1133 (11 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**.

S.40/B.74: A ca Mescid Mahallesi'nden vefat eden Ali bin brahim'in varisleri arasındaki miras davasına dair Evahir-i Receb 1133 (Mayıs Sonları 1721) tarihli **hüccet**.

S.40/B.75: Kasab Bekir Mahallesi'nden Seyyid Hamza'nın bina etti i mescidine tabi vakf evlerinin tasarrufu davasına dair Evahir-i Receb 1133 (Mayıs Sonları 1721) tarihli **hüccet**.

S.41/B.76: Sufi Ba çesi Mahallesi'nden Ömer Be e bin Hasan'ın; kendi nakd akçesinden 20 kuru u bu mahallenin avarız vakfına vakf etti i ve 10'u 11,5 hesabı üzere ribhının vakfa ait olması, bunun kar ılı nda da bu mahalledeki avarız vergisinden evladı ve soyundan gelenlerin muaf olmasını bu mahallenin ahalisinin kabul etti ine dair 23 Receb 1133 (20 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**.

S.41/B.77: Sarı Yakub Mahallesi'nden Uzik-zade Ahmed A a bin Mehmed'in; kendine ait olan Çukurköprü Mahallesi'ndeki hanı 1030 kuru a el-Hac Mustafa A a ve Bayramlı o lu el-Hac Ali'ye sattı na dair 8 aban 1133 (4 Haziran 1721) tarihli **hüccet**.

S.42/B.78: Ba çeciyan Mahallesi mülhakatından Mirza Çelebi Mahallesi'nden cerihen fevt olan Mehmed bin Ahmed bin Ali'nin varisleri ile bu mahalle ahali arasında Mehmed'in dem ve diyeti hususunda sulh olduklarına dair 6 Zilhicce 1133 (28 Eylül 1721) tarihli **hüccet**.

S.42/B.79: Debba an Mahallesi'nden vefat eden Asiye bint-i el-Hac Ali'nin 22 Zilhicce 1133 (14 Ekim 1721) tarihli **tereke**si.

S.43/B.80: Ramazano lu evkafına ait olup, Adana köprüsü haricindeki hali 250 dönüm arsanın üzerine a aç dikip, mamur etmek üzere, vakıf evladından brahim A a'ya yıllı ı 5 kuru a icar edildi ine ve bu hususa vakfın mütevellisi Mehmed'in izin verdi ine dair Gurre-i Receb 1133 (28 Nisan 1721) tarihli **temessük**.

S.43/B.81: Ramazano lu evkafına ait olup, Adana köprüsü haricindeki hali 250 dönüm arsanın üzerine a aç dikip, mamur etmek üzere, vakıf evladından brahim A a'ya yıllı ı 5 kuru a icar edildi ine ve bu hususa vakfın mütevellisi Mehmed'in izin verdi ine dair Gurre-i Ramazan 1133 (26 Haziran 1721) tarihli **hüccet**.

S.43/B.82: Yurtan Mahallesi'ndaen Mehmed A a bin Abdi Be e'nin, bu mahalledeki evini Musa Be e bin Mustafa'ya 160 kuru a sattı na dair Gurre-i Zilkade 1133 (24 A ustos 1721) tarihli **hüccet**.

S.44/B.83: Dünderlu Nahiyesi'ndeki Karaain mezraasının malikane mi, yoksa Haleb Valileri hassından mı oldu u hususundaki niza ve malikane oldu unun hükmedildi ine dair 2 Zilhicce 1133 (24 Eylül 1721) tarihli **hüccet**.

S.44/B.84: Dünderlu Nahiyesi'ndeki Boymal mezraasının tasarruf davasına dair 2 Zilhicce 1133 (24 Eylül 1721) tarihli **hüccet**.

S.45/B.85: Debba an Mahallesi'nden Asiye bint-i el-Hac Ali'nin, bu mahalledeki evini evladiyet üzere vakfetti ine dair Evasıt-ı Zilhicce 1133 (Ekim Ba ları 1721) tarihli **vakfiyye**.

S.45/B.86: Han Kurbü Mahallesi'nden vefat eden Halil bin brahim'in varislerinin dem ve diyet talep ettikleri, fakat delil gösteremediklerinden dolayı davadan men edildiklerine dair 27 Zilhicce 1133 (19 Ekim 1721) tarihli **hüccet**.

(Sayfa 46 bo)

S.47/B.87: Ramazano lu Halil Be ve Piri Pa a'nın medresesinde muid olan Abdulfettah vefat etti inden, yerine muid olarak Halil Halife'nin nasb edildi ine dair Evail-i aban 1132 (Haziran Ortaları 1720) tarihli **berat**.

S.47/B.88: Ramazano lu evkafının Darülhadis Medresesi'nde dani mend olan Abdülkadir fermanla nefy olundu undan yerine Ahmed'in nasb olundu una dair Evahir-i Ramazan1132 (Temmuz Sonları-A ustos Ba ları 1720) tarihli **berat**.

S.47/B.89: Saclı Hamid Mahallesi'ndeki mescidde nim akçe ile imam olan Mehmed vefat etti inden, yerine eyh Abdullah Halife'nin nasb olundu una dair Evail-i aban 1132 (Haziran Ortaları 1720) tarihli **berat**.

S.47/B.90: Ramazano lu Halil Be 'in bina eyledi i Cami-i Cedid Darülhadisi'nin dani mendi olan Abdurrahman vefat etti inden, yerine Abdullah Halife'nin nasb olundu una dair Evail-i aban 1132 (Haziran Ortaları 1720) tarihli **berat**.

S.47/B.91: Ramazano lu Piri Pa a evkafından Çar u Hanı'nın mescidinin nim akçe vazife ile müezzini olan Monla Seydi vefat etti inden, yerine Mehmed Halife'nin nasb olundu una dair Evahir-i evval 1132 (A ustos Sonları-Eylül Ba ları 1720) tarihli **berat**.

S.48/B.92: Çınarlı Mahallesi'nde Sarı Monla Halil'in bina eyledi i mescidde imam olan Ali vefat etti inden, yerine Mehmed Halife'nin nasb olundu una dair Evahir-i Ramazan1132 (Temmuz Sonları-A ustos Ba ları 1720) tarihli **berat**.

S.48/B.93: 1132 yılına ait fraz-ı Zülkadiriyye Mukataası'nın 15.700 Esedi guru üzerinden Sadrazam A aları'ndan Destari Ali'ye iltizam olundu una dair **ferman**.

S.48/B.94: DüNDARLU Nahiyesi'ne tabi Ko ar karyesinde Murtaza Fakih'in bina etti i mescidin hatibi Ahmet vefat etti inden, yerine Hüseyin Halife'nin nasb olundu una dair Evail-i Cemaziyelahir (Nisan Ortaları 1720) tarihli **berat**.

(Sayfa 49 bo)

S.50/B.95: DüNDARLU Nahiyesi'nde Cemaat-ı Tur Hasan I ıklı ve tevabii mukataasının malikane sahibi Ali'nin, aslen Ni de'deki amardı karyesinden eyh Turhasan nam ki inin evladından olan, fakat kı mevsiminde DüNDARLU'ya gelip sakin olan ki ilerden vergi istedi inin bu ki ilerce arz edilmesi üzerine bunların Tur Hasan I ıklı Cemaati'nden de il eyh Tur Hasan'ın evladından oldukları ve vergi talep edilmesinin men' olunması hususunda Adana Be lerbe isi ve Kadısı'na hitaben gönderilen Evasıt-ı Zilkade 1132 (Ekim Ortaları-Sonları 1720) tarihli **ferman**.

S.51/B.96: Adana ahailerinin umurlarını görme e vekilleri olan Yakub ve Hacı Hasan'dan ahali razı oldu u halde, eski vekil Kıbrıslı Osman'ın kendini tekrar vekil ettirmek amacıyla bunlara müdahale etti i, bu ki inin müdahalesinin men edilmesi gerekti ine dair Adana ve Karaman Valisi olan ki iye ve Adana Kadısı'na hitaben gönderilen Evasıt-ı Rebiülevvel 1132 (Ocak Sonları 1720) tarihli **ferman**.

S.51-52/B.97: Tarsus'a tabi Elvanlı Nahiyesi'ne ba lı ikem karyesine bir gurup e kıya ve hırsızın 500 tüfekli e kıya ile birlikte gelerek; ev basıp, adam öldürüp, malları ya maladıkları, kız ve o lanlara tasallutta buldukları, bunların haklarından gelinmesi için daha önce Karaman Valisi'nin görevlendirildi i, bu e kıyaların yakalanması sonrasında, murafaa edilip icra-yı hakk ve fetva gere ince alacaklı olanların haklarının geri verilmesi hususunda gerekenin yapılması için Adana Be lerbe isi ve Kadısı'yla, Tarsus Naibi'ne hitaben gönderilen Evasıt-ı evval 1132 (A ustos Ortaları-Sonları 1720) tarihli **ferman**.

S.52/B.98: Sayda'dan stanbul'a gidecek olan hazinenin menzillerde gere i gibi korunması ve stanbul'a ula tırılmasına dair 19 Safer 1132 (1 Ocak 1720) tarihli **ferman**.

S.53/B.99: Ramazano lu Evkafı has karyeleri, mezraları, de irman ve tuz ocaklarının bulundu u Ayas, Berendi ve Kınık'taki evkaf malları 1105 tarihinde hassa tashih olunup mukabelesinde yılda 80.000 akçe verilmesi gerekirken verilmedi inden, gereken akçenin vakfa

verilmesi ve sonucunun merkeze bildirilmesi hususunda Rakka ve Adana Valileri ile Adana Kadısı'na hitaben gönderilen 7 Cemaziyevvel 1132 (17 Mart 1720) tarihli **ferman**.

S.54/B.100: Ramazano lu Evkafı'ndan 1105 yılında hassa tashih olunan mezra, de irmen ve di er yerlerin akçelerini bu vakfa teslim etmeyen eski ve yeni voyvodaların mahkemeye ihzar edildi i ve gönderilen ferman sonucunda bu akçelerin Ramazano lu Evkafı mütevellisine teslim edilmesinin hükmü oldu una dair Evahir-i Safer 1133 (Aralık Sonları 1720) tarihli **hüccet**.

S.55/B.101: Dünderlu Nahiyesi'nde 5025 akçe yazısı olan Cemaat-ı Tur Hasan İkklı ve tevabii mukataasının malikane sahibi Ali'nin, bu cemaat ahalisinin Ni de'deki amardı karyesinden eyh Turhasan nam ki inin evladından olduklarına dair bir hüccet peyda ederek rüsumlarını ödemediklerini arzemesi üzerine, bu cemaat ile eyh Hasan'ın zaviyesine ba lı olan reayanın farklı oldu u, bu cemaatin muaf olmadığı, bu cemaate tabi 100 nefer ki inin rüsumlarını ödeme hususunda niza' etmemeleri hususunda Adana Be lerbe isi ve Kadısı'na hitaben gönderilen 28 Zilhicce 1132 (31 Ekim 1720) tarihli **ferman**.

S.55-56/B.102: Ramazano lu Evkafı'nın Tarsus ve Adana'daki asiyab, ba çe ve di er gelir getirici yerlerinin gallsine müdahale edilmemesi ve mütevellilerine tasarruf ettirilmesine dair Evail-i Muharrem 1133 (Kasım Ba ları 1720) tarihli **ferman**.

S.56/B.103: Mansıbı olan Basra Vilayeti'ne gidecek olan ki inin, yol üzerindeki menzilcilere ve di er görevlilere, gerekli hazırlı y yapmalarına dair gönderdi i 27 Rebiülahir 1133 (25 ubat 1721) tarihli **buyuruldu**.

S.57-58/B.104: Yıllık 500 kuru malı olan Halim mezraası ve tevabiinin nısf hissesinin malikane mutasarrıfı el-Hac Mehmed'in vefat etmesi üzerine, bu malikanenin müzayede edildi i ve nısf hissesinin 1500 kuru muaccele ile Selim isimli ki iye malikane verildi ine dair 8 Muharrem 1133 (9 Kasım 1720) tarihli **berat**.

S.58/B.105: Yıllık 400 kuru malı olan Hudlı mezraasının mukataa kaydından çıkarılan 1133 (Kasım 1720-A ustos 1721) tarihli **muhasebe kaydı**.

S.58/B.106: Hudlı mezraasının 1133 yılına ait 400 kuru malının, Ser-bevvabin Mustafa A a tarafından, bu mezranın mutasarrıfı olan el-Hac Bekta A a'dan alındı na dair 28 Rebiülahir 1133 (26 ubat 1721) tarihli **temessük**.

S.58/B.107: 1133 yılına ait Adana ve tevabii cizyesinin bir an önce toparlanıp gönderilmesine dair 29 Muharrem 1133 (30 Kasım 1720) tarihli **ferman**.

S.59/B.108: Adana Kazası Nakibü'l-e raf Kaymakamlı na Ali Efendi isimli ki inin yeniden atandı na dair 13 Rebiülahir 1133 (11 ubat 1721) tarihli **mektub**.

S.59/B.109: Menzillere gelen ulakların her birine bir sürücü verilmemesi, 4-5 tanesinin birle tirilerek onlara sürücü verilmesine dair 25 Rebiülahir 1133 (23 ubat 1721) tarihli **ferman**.

S.59/B.110: Adana Kazası Nakibü'l-e raf Kaymakamlı na Ali Efendi isimli ki inin yeniden atandı na dair Gurre-i Receb 1133 (28 Nisan 1721) tarihli **mektub**.

S.60/B.111: Rakka ve Mara Valisi olan Vezir Ali Pa a, stanbul'dan Rakka'ya gidece inden, yol üzerindeki menzillerde gerekli tedarikin yapılmasına dair Evahir-i Rebiülahir 1133 (ubat Sonları 1721) tarihli **ferman**.

S.60/B.112: Yüre ir Nahiyesi'ndeki A cadeniz memlehası kimsenin uhdesinde olmadı ndan, 1133 Martı'ndan 1 yük akçe malı müceddeden kayd olunarak müzayede edildi inde, 2000 kuru muaccele ile Mustafa isimli ki iye malikane tevcih edildi ine dair 10 Rebiülahir 1133 (8 ubat 1721) tarihli **berat**.

S.60/B.113: Yüre ir Nahiyesi'ndeki A cadeniz ve Gölmelik memlehasına tevabileri ile mutasarrıf olan Mustafa'nın, bu makataaların 1133 senesi mahsulünün zabtı için Ali isimli ki iyi

tayin etti i ve ba ka ki ilerin müdahale etmemesine dair 4 Cemaziyelevvel 1133 (3 Mart 1721) tarihli **ferman**.

S.61/B.114: Yıllık 270 kuru malı olan Eskikilise mezraasının malikane mutasarrıfı el-Hac Mehmed'in vefat etmesi üzerine, bu malikanenin müzayede edildi i ve 820 kuru muaccele ile Ali isimli ki iye malikane verildi ine dair Selh-i Muharrem 1133 (1 Aralık 1720) tarihli **berat**.

S.61/B.115: A cadeniz ve Gölmelik memlehaları mukataasının malikane sahibi Mustafa'ya tuz satım izni verilip, aherin tuz satmamasına dair 17 evval 1133 (11 A ustos 1721) tarihli **ferman**.

S.61/B.116: Emir Ali-zade es-Seyyid Halil Çelebi'nin Adana Nakibü'l-e raf Kaymakamlı ına nasb edildi ine dair 4 Zilkade 1133 (27 A ustos 1721) tarihli nasb **mektubu**.

S.62/B.117: Rumeli'de yeniden bina edilen Ni ve Vidin kalelerinde ehl-i tımar ve zeametın çalı ması mutad oldu u halde, bu yıl bu görevden bunların affedildi i ve buldukları mekanlarda oturup istirahat etmelerine dair Evail-i Cemaziyelevvel 1133 (Mart Ba ları 1721) tarihli **ferman**.

S.63/B.118: Yıllık 2500 Esedi guru malı olan Kır ehir sakini arklı Cemaati'nin 1113 yılına ait mebla ın, malikane mutasarrıfı Ali'den daha sonra almak üzere Surre Emını brahim'in Çukadarı Osman tarafından Hazine'ye teslim edildi ine dair Gurre-i Receb1133 (28 Nisan 1721) tarihli **temessük**.

S.63/B.119: arklı Cemaati ve Yörükán Mukataası'nın 1133 yılı malı olan 2500 Esedi kuru u malikane mutasarrıfı Ali'nin, Surre Emını brahim'in Çukadarı Osman'a teslim etti ine dair 19 aban 1133 (15 Haziran 1721) tarihli **hüccet**.

(Sayfa 64-66 arası bo)

S.67/B.120: Adana ve Tarsus'taki Altıbölük gurubuna ebna-i sipahiyandan 74. bölükten 25 akçe ulufelü Ahmed Mehmed Adana'nın, Kethüdayeri olarak atandı ina dair Evahir-i evval 1132 (A ustos Sonları-Eylül Ba ları 1720) tarihli **mektub**.

S.67-68/B.121: Adana'da Yeniçeri Serdarı olan Mustafa Çavu 'un, Yeniçeri A ası tarafından yeniden Yeniçeri Serdarı olarak atandı ina dair Evahir-i Muharrem 1133 (Kasım Sonları 1720) tarihli **mektub**.

S.68/B.122: Adana ve Tarsus'taki Altıbölük gurubuna ebna-i sipahiyandan 17. bölükten 27 akçe ulufelülü Seyfi smail Adana'nın, Kethüdayeri olarak atandı ina dair Evail-i Safer 1133 (Aralık Ba ları 1720) tarihli **mektub**.

S.69/B.123: Adana'da Yeniçeri Serdarı olan Mustafa Çavu 'un ref edilerek yerine 17. bölükten Abdullah Çavu 'un Yeniçeri A ası tarafından Yeniçeri Serdarı olarak atandı ina dair Evasıt-ı Rebiülahir 1133 (ubat Ortaları 1721) tarihli **mektub**.

S.69-70/B.124: 1133 yılına ait Adana, Tarsus, çil, Aydın ve Sultanönü Sancaklarında toplam 79,5 nefer cebelü bedeliyesinden, nefer ba ına 40 kuru tan olmak üzere 3180 kuru un tahsilinin 500 kuru pe in ile el-Hac Mehmed ve Osman'a deruhde olundu una dair 2 Muharrem 1133 (3 Kasım 1720) tarihli **ferman**.

S.70/B.125: Kütahya Sanca ında sakin olan bazı Dani mendlü Cemaatlerinin mal-ı mirilerinin ödemedikleri, bunların yerli yerinden tahsil edilerek Voyvodaları olan Seyyid smail'e ödenmesine dair Evahir-i aban 1132 (Haziran Sonları-Temmuz Ba ları 1720) tarihli **ferman**.

S.71/B.126: Dani mendlü Türkmanı ve Ocaklı Cemaati'nden Adana'da sakin olan bazı ki ilerin; gereken rüsumlarını ödedikleri halde voyvodalarının haksız yere ziyade akçe talep ettiklerini ve bunun men' olunmasını arzetmeleri üzerine, bunun men' olunması hususunda Adana ve Yüre ir Kadıları'na hitaben gönderilen Evasıt-ı aban 1130 (Temmuz Ortaları 1720) tarihli **ferman**.

S.71/B.127: 1124 senesine mahsub olmak üzere Dani mendlü Mukataası'nın malikane sahibi Dervi Mehmed'in; Aydın sakini Dani mendlü Cemaatlerinin rüsumatının tahsili ve di er hususlar için Seyyid smail A a'yı Voyvoda nasb etti ine dair Muharrem 1124 (ubat Ortaları-Mart Ba ları 1712) tarihli **tezkere**. (**Nakil**)

S.72/B.128: Adana ve Tarsus'taki Altıbölük gurubuna ebna-i sipahiyandan 74. bölükten 25 akçe ulufelü Ahmed Mehmed Adana'nın, Kethüdayeri olarak atandı na dair Evasıt-ı evval 1133 (A ustos Ba ları-Ortaları 1721) tarihli **mektub**.

S.73/B.129: Adana Be lerbe isi Seyyid Mehmed Pa a'nın tekrar Adana'ya nasb edildi ine dair Evahir-i Rebiülahir 1133 (ubat Sonları 1721) tarihli **ferman**.

S.73/B.130: Adana Be lerbe isi Seyyid Mehmed Pa a'nın tekrar Adana'ya nasb edildi ine dair Vezir-i azam brahim Pa a tarafından gönderilen Evahir-i Rebiülahir 1133 (ubat Sonları 1721) tarihli **mektub**.

S.73/B.131: Adana'ya tabi Sariçam Kazası'ndaki bazı mezraaların zeamet sahibi Ali'nin vekili olan ki inin mahsulü toplamakta zorlandı ı, bazı ki ilerın gereken vergilerin ödemedi inin bildirilmesi üzerine, bu tür davranı ların men edilmesine dair Evahir-i Safer 1133 (Aralık Sonları 1720) tarihli **ferman**.

(Sayfa 74 bo)

S.75/B.132: Haleb Muhassıllı ı'na tabi, Üzeyr Sanca ı Arsuz Nahiyesi'ndeki ürahil ve tevabii Urbani cemaatinin 1133 yılına ait hasılının tahsilinin Abdurrahman A a'ya verildi ine dair 1133 (Kasım 1720-Ekim 1721) tarihli **tezkere**

S.75/B.133: Haleb Valileri hassından iken, yeniden nizam verilen Haleb Kalesi'ne tahrir olunan neferatın mevacibleri için Haleb Muhassıllı ı'na ba lanan ürahil Urbani Cemaati'nin mallarına kimsenin dahl etmemesi hususunda Haleb Valisi tarafından gönderilen 25 Rebiülevvel 1133 (24 Ocak 1721) tarihli **buyuruldu**.

S.76/B.134: Maktulo lu Ali Be isimli ki i; stanbul'dan Ruha'ya gidece inden, yol üzerindeki menzillerde gerekli tedarikin yapılmasına dair gönderdi i 8 Cemaziyevvel 1133 (7 Mart 1721) tarihli **buyuruldu**.

S.76-77/B.135: Anadolu çapında yapılan Yörük Taifesi tahriri sonucunda, hasıl kayd olunan rüsumların 1133 yılında Yeniil Voyvodası olan Ali'ye tefviz edildi ine dair 10 Cemaziyevvel 1133 (9 Mart 1721) tarihli **ferman**.

S.77/B.136: fraz-ı Zülkadiriyye Voyvodası Hasan'ın; stanbul'a giden Bozo lu el-Hac Ali'ye stanbul'da poliçe etmek kaydıyla verdi i akçe hususunda ortaya çıkan ihtilafın halledilmesi hususunda gönderilen Evasıt-ı Cemaziyelahir 1133 (Nisan Ortaları 1721) tarihli **ferman**.

S.78-79/B.137: Adana, Sis ve Tarsus Sancaklarının cizye cibayetinin tefvizine dair 22 Cemaziyevvel 1133 (21 Mart 1721) tarihli **berat**.

S.80/B.138: Adana'daki Bozdo an Taifesi'nin; Yörük tahrircisi tarafından tahrir defterine dahil edildi i, bu taifenin bu defterden ifraz olunarak, 1 yük 16 bin akçe malının malikane mutasarrıfı Ahmed'e tahsil ettirilmesine dair 4 Cemaziyelahir 1133 (2 Nisan 1721) tarihli **ferman**.

S.81/B.139: Adana'da Yeniçeri Serdarı olan ki i ref edilerek yerine 17. bölükten Musa Balio lu Mustafa A a'nın Yeniçeri A ası tarafından Yeniçeri Serdarı olarak atandı na dair Evail-i Receb 1133 (Nisan Sonları-Mayıs Ba ları 1721) tarihli **mektub**.

S.81/B.140: Mezomorto Pa a'nın azadlı cariyesi olan kadının mallarını gasb ederek katl eden zevci Süleyman A a'nın murafaa için stanbul'a gönderilmesine dair Evail-i Receb 1133 (Nisan Sonları-Mayıs Ba ları 1721) tarihli **ferman**.

S.82/B.141: Ramazano lu evkafından vazife alan evlad-ı vâkıfın vazifelerini vermeyen vakıf mütevellisi Mehmed'in bu vazifeleri ödemesine dair 5 Receb 1133 (2 Mayıs 1721) tarihli **ferman**.

S.82/B.142: Ramazano lu evkafı mütevellisi Nurio lu Mehmed'in 10 seneden beri vakfın muhasebesini gördürmeyip, evlad-ı zükür-ı vakfa vakıf fazlasını ödemedi i, bu hususun er'le görülüp ihkak-ı hakk olunmasına dair 5 Receb 1133 (2 Mayıs 1721) tarihli **ferman**.

S.83/B.143: Haremeyn'e gönderilen Surre alayının emin ve salim olarak ula tırılması için gerekli tedbirlerin alınmasına dair Evahir-i Receb 1133 (Mayıs Sonları 1721) tarihli **ferman**.

(Sayfa 84 bo)

S.85/B.144: Sis Kazası ahalisinin 1132 ve 33 yıllarına ait avarız ve nüzül bedellerinin Kurdkula ı menzili'ne ocaklık kayd olundu unu belirtip bu vergileri ödemedikleri, bu hususta bir kaydın bulunmadı ı, bu rüsumların Adana Mukataası adına tahsil edilmesine dair 11 aban 1133 (7 Haziran 1721) tarihli **ferman**.

S.86/B.145: Adana'da Yeniçeri Serdarı olan ki i ref edilerek yerine 17. bölükten Mustafa Çavu 'un Yeniçeri A ası tarafından Yeniçeri Serdarı olarak atandı ına dair Evasıt-ı evval 1133 (A ustos Ba ları-Ortaları 1721) tarihli **mektub**.

S.87-89/B.146: Vatan-ı asliyelerini terk ederek stanbul, Bursa ve Edirne'ye göç eden reayanın engellenmesi ve eski topraklarına gönderilmesine dair Evasıt-ı Ramazan 1133 (Temmuz Ba ları-Ortaları 1721) tarihli **ferman**.

S.89-91/B.147: Anadolu'daki menzil nizamına dair 2 Ramazan 1133 (27 Haziran 1721) tarihli **ferman**.

S.92/B.148: Ramazano lu Piri Mehmed'in bina etti i Cami-i Atik'te müezzin olan Ali'nin, kendi hüsn-i rızasıyla vazifesini hem irezadesi Mehmed Halife'ye feragat etti i ve bu ki inin müezzin olarak atandı ına dair Evasıt-ı evval 1133 (A ustos Ba ları-Ortaları 1721) tarihli **berat**.

S.92/B.149: Ramazano lu Halil Be 'in bina etti i medresede muid olan Halil Halife'nin haksız yer azl edilip, Mehmed isimli ki inin atandı mın bildirilmesi üzerine, Halil Halife'nin yeniden muid olarak atandı ına dair Evahir-i Zilkade 1133 (Eylül Ortaları 1721) tarihli **berat**.

S.93/B.150: A ca Mescid Mahallesi'nden Fatma bint-i Ahmed'in, bu mahalledeki evini 500 kuru u Yusuf A a bin Habib'e sattı ına dair Evasıt-ı Muharrem 1133 (Kasım Ortaları 1720) tarihli **hüccet**.

S.93/B.151: Zımmiyan Mahallesi muzafatından Hızır İlyas Mahallesinden el-Hac Mustafa bin Abdullah ve zevcesi Meryem bint-i Hızır'ın, bu mahalledeki evlerini 260 kuru a Sarraf Tanil veled Artin'e sattıklarına dair 20 Muharrem 1133 (21 Kasım 1720) tarihli **hüccet**.

S.94/B.152: Eski Hamam Mahallesi'ndeki bir evin tasarruf ve satı ı hakkında ortaya çıkan ihtilafa dair 3 Muharrem 1133 (4 Kasım 1720) tarihli **hüccet**.

S.94/B.153: Hadice ve Meryem isimli kadınların Eski Hamam Mahallesi'ndeki evlerini 53 kuru a Seyyid brahim'e sattıklarına dair **hüccet**. (**Tarihsiz**)

S.94/B.154: Hadice ve Meryem isimli kadınların Eski Hamam Mahallesi'ndeki evlerini borç kar ılı nda rehin olarak bıraktıklarına dair Receb 1132 (Mayıs Ortaları-Sonları 1720) tarihli **hüccet**.

S.95/B.155: Hamam Kurbü Mahallesi'nden Halil ve Hasan bin Ali Be e isimli karde lerin, di er karde leri Ali Be e ile aralarındaki Akkapu mezraasındaki 30 dönüm arazinin tasarrufu ihtilafına dair 29 Muharrem 1133 (30 Kasım 1720) tarihli **hüccet**.

S.95/B.156: Hacı Fakih Mahallesi'nden Seyyid Hanifi A a ve karde i Dervi 'in aralarındaki miras ihtilafına dair Safer 1133 (Aralık 1720) tarihli **hüccet**.

S.96/B.157: Emine ve Ümmügülsüm bint-i Seyyid Ahmed isimli kadınların, Hacı Hamid Mahallesi'ndeki arsalarına, karde leri Kerime'nin o lu Abdurrahman'ın ev bina etmek üzere izin verdiklerine dair 1132 (Kasım 1719-Ekim 1720) tarihli **hüccet**.

S.97/B.158: eyh Muslihiddin Mahallesi'nden merhum Muhiddin Halife'nin vakfetti i evin mütevellisi olmadı ından, Muhiddin Halife'nin akrabasından Ay e Hatun'un zevci el-Hac Hasan bin Ebulkasım'ın mütevellî nasb edildi ine dair 2 Safer 1133 (3 Aralık 1720) tarihli **hüccet**.

S.97/B.159: Vefat eden Saka Mehmed bin Ali'nin terekesinden miras payla ımı ihtilafına dair 9 Safer 1133 (10 Aralık 1720) tarihli **hüccet**.

S.98/B.160: Mestan-zade Mahallesi'nden vefat eden Seyyid Yahya Çelebi bin el-Hac Hüsam Efendi'nin varislerinin, Kızılda Yayla ı'ndaki 20 dönüm ba ve evi el-Hac brahim'e 70 kuru a sattıklarına dair 15 Receb 1133 (12 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**.

S.99/B.161: eyhzade Mahallesi'nden vefat eden Hasan bin Halil'in yetimlerinin vasisi olan anneleri Rahime'nin üzerine nazır olarak eyh Mehmed Efendi'nin nasb edildi ine dair 13 Safer 1133 (14 Aralık 1720) tarihli **hüccet**.

S.99/B.162: Baytimur Mahallesi'nden vefat eden Makal Hatun'un varislerinin, ondan intikal etti ini iddia ettikleri evi talep ettikleri, ancak bu evin mahalle mescidi vakfına vakfedildi inin anla ılması üzerine varislerin men edildi ine dair 18 Safer 1133 (19 Aralık 1720) tarihli **hüccet**.

S.100/B.163: Neccaran Mahallesi'nden vefat eden Molla Ali'nin küçük o lu Ali'ye annesi Hadice'nin vasi nasbına dair 17 Safer 1133 (18 Aralık 1720) tarihli **hüccet**.

S.100/B.164: Neccaran Mahallesi'nden vefat eden Molla Ali'nin küçük o lu Ali'ye yevmi 6 akçe kisve baha ve nafaka ba landı ına dair 17 Safer 1133 (18 Aralık 1720) tarihli **hüccet**.

S.100/B.165: Kasab Bekir Mahallesi'nden Monla Mehmed ve karde i Mustafa'nın, bu mahalledeki mü terek evlerini Yusuf bin Abdülcelil'e 235 kuru a sattıklarına dair 18 Safer 1133 (19 Aralık 1720) tarihli **hüccet**.

S.101/B.166: Hacca giderken Adana'da vefat eden ve ismi bilinmeyen bir ki inin 18 Safer 1133 (19 Aralık 1720) tarihli **terekesi**.

S.102/B.167: Çukur Mescid Mahallesi'nden vefat eden Hüseyin bin el-Hac Hasan'ın 10 Rebiülevvel 1133 (9 Ocak 1721) tarihli **terekesi**.

S.102/B.168: Kuruköprü Mahallesi'nden vefat eden E e bint-i Süleyman'ın 20 Rebiülevvel 1133 (19 Ocak 1721) tarihli **terekesi**.

S.103/B.169: A a Mehmed Mahallesi'nden katledilen Mehmed bin Mustafa'nın varislerinin; Mustafa bin Danyal Be e'nin Mehmed'i yaralayarak katl etti ini söyleyip ahitlerle ispat ederek, kısas edilmesini talep ettikleri ve Hüseyin'in kısas edilmesi hükmünün verildi ine dair 16 Safer 1133 (17 Aralık 1720) tarihli **hüccet**.

S.104/B.170: Sarı Yakub Mahallesi'nden Ahmed bin Mehmed'in, vefat eden Mahmud bin Hüseyin'in varislerinden borç talep etti i, alınan fetva ile davanın reddedildi ine dair 11 Rebiülevvel 1133 (10 Ocak 1721) tarihli **hüccet**.

S.104/B.171: Yeniçeri Taifesinden olup vefat eden Musa Be e'nin zevcesi Fatma'nın mal talebine dair 20 Rebiülevvel 1133 (19 Ocak 1721) tarihli **hüccet**.

S.105/B.172: Sarracan Mahallesi'nden vefat eden Ay e bint-i Hüseyin'in Evahir-i Receb 1133 (Mayıs Sonları 1721) tarihli **terekesi**.

S.105-106/B.173: Sarracan Mahallesi'nden vefat eden Çeriba ı Hüseyin Efendi'nin varisleri arasındaki miras davasına dair Evahir-i Receb 1133 (Mayıs Sonları 1721) tarihli **hüccet**.

S.106/B.174: Kasab Bekir Mahallesi'nden El-Hac Hüseyin'in; kendi nakd akçesinden 60 kuru u bu mahallenin avarız vakfına vakf etti i ve 10'u 11,5 hesabı üzere ribhının vakfa ait olması, bunun kar ılı ında da bu mahalledeki avarız vergisinden evladı ve soyundan gelenlerin muaf olmasını bu mahallenin ahalisinin kabul etti ine dair Selh-i Receb 1133 (27 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**.

S.106/B.175: eyhzade Mahallesi'nden Ay e bint-i Mehmed ile eski zevci olan Ali bin Veli arasındaki bo anma hususuna dair Evail-i aban 1133 (Mayıs Sonları-Haziran Ba ları 1721) tarihli **hüccet**.

S.107/B.176: Kasab Bekir Mahallesi'nden vefat eden Abdurrahman bin sa'nın 5 Rebiülahir 1133 (3 ubat 1721) tarihli **tereke**si.

S.107/B.177: Ta çıkan Mahallesi'nden vefat eden Seyyid Mustafa Çelebi'nin varislerinin, bu mahalledeki miras evlerini Seyyid Yusuf Efendi'ye 105 kuru a sattıklarına dair 16 Receb 1133 (13 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**

(Sayfa 108 bo)

S.109/B.178: Sufi Ba çesi Mahallesi'nden Monla brahim bin Ebubekir'in sulbi kebir o lu smail'in mecnun oldu u ve kavlı ve fiiline ihtiyar olunmamasına dair 4 aban 1133 (31 Mayıs 1721) tarihli **hüccet**.

S.109/B.179: Aslen Malatyalı oliup Durmu zade Hamı'nda bila-varis vefat eden Ali Be e bin Mehmed'in muhalledatından 42 kuru un Hasan isimli ki iye teslim edildi ine dair Evahir-i Zilhicce 1132 (Ekim Sonları 1720) tarihli **hüccet**.

S.109/B.180: Çukadar Hasan bin brahim'in, eski serdardan 20 kuru mevta-yı askeri malı kabz etti ine dair 17 Muharrem 1133 (18 Kasım 1720) tarihli **hüccet**.

S.109/B.181: Ali Dede Mahallesi ahalisinin, eski borçları için 66 kuru istikrazda bulduklarına dair **hüccet**. (**Tarihsiz**)

S.110/B.182: Adana'da ikinci defa Kadı olan Hüseyin Efendi'nin Gurre-i evval 1132 (6 A ustos 1720) tarihli **dibacesi**.

S.110/B.183: Kastamonu, Trabzon, Antalya, Sarıçam ve di er yerlerde kadılık ve müftülük yapan Hindi-zade Mustafa'nın Sivas Kadılı na atandı na dair Zilhicce 1132 (Ekim 1720) tarihli **mürasele**.

S.111/B.184: Sarı Hamzalı mezraasındaki arazinin tasarruf davasına dair 10 Muharrem 1133 (11 Kasım 1720) tarihli **hüccet**.

S.111/B.185: Sarı Hamzalı mezraasındaki arazinin Hüseyin A a'ya tapuya verildi ine dair Receb 1132 (MayısOrtaları-Haziran Ba ları 1720) tarihli **temessük**.

S.111/B.186: Ali Dede Mahallesi'nden vefat eden Ay e Hatun bint-i Hamza'nın varisleri arasındaki miras taksimine dair 10 Muharrem 1133 (11 Kasım 1720) tarihli **hüccet**.

S.112/B.187: Yurtan Mahallesi'nden Monla brahim bin el-Hac Mustafa'nın; Bo alı karyesinden Ali bin Mustafa'nın kendisini de nekle darb etti ini söyleyip, bunu ahitlerle ispat etti i ve mucebini hükm edildi ine dair 20 Muharrem 1133 (21 Kasım 1720) tarihli **hüccet**.

S.112/B.188: A ca Mescid Mahallesi'nden Fatma bint-i Ahmed'in, bu mahalledeki evini Monla sa'ya 220 kuru a sattı na dair Evasıt-ı Muharrem 1133 (Kasım Ortaları 1720) tarihli **hüccet**.

S.112/B.189: Ta çıkan Mahallesi'nden brahim bin Alinin 12 Safer 1133 (13 Aralık 1720) tarihli **tereke**si.

S.113/B.190: Neccaran Mahallesi'nden Bedros veled Esib'in annesinden miras kalan evin kendisine ait oldu unu iddia etti i, ancak buranın daha önce satıldı ının ispat edilmesi sonucunda davadan men edildi ine dair Evail-i Muharrem 1133 (Kasım Ba ları 1720) tarihli **hüccet**.

S.113/B.191: Neccaran Mahallesi'nden halik olan Taton veled Totyos nam zımminin 15 Muharrem 1133 (16 Kasım 1720) tarihli **tereke**si.

S.114/B.192: Kasab Bekir Mahallesi'nden vefat eden Himmət bin Ömer'in Gurre-i Safer 1133 (2 Aralık 1720) tarihli **tereke**si.

S.114/B.193: Hankurbü Mahallesi'nden vefat eden Mustafa Be e bin Abdullah'ın 3 Zilhicce 1133 (25 Eylül 1721) tarihli **terekesi**.

S.115/B.194: Sulh, ibra ve nikah teccidine dair Evasıt-ı Zilkade 1133 (Eylül Ba ları 1721) tarihli **hüccet**. (**Belgenin ba tarafı yırtık**)

S.116/B.195: Bir evin 300 kuru a satıldı ına dair Evasıt-ı Zilhicce 1133 (Ekim Ba ları 1721) tarihli **hüccet**. (**Belgenin ba tarafı yırtık**)

S.117/B.196: 2000 akçe tımara mutasarrıf olan Bival'in vefat etmesi üzerine, bu tımarın Ömer veled Abdullah'a tevcih edildi ine dair 2 şaban 1133 (29 Mayıs 1721) tarihli **ferman**.

S.117-118/B.197: Bu dönemde kullanılmakta olan paraların düzenine dair Evasıt-ı Zilkade 1133 (Eylül Ba ları 1721) tarihli **ferman**.

S.118/B.198: Havass-ı Hümayun'a tabi Ri van Hassı reayasının; has reyası serbest oldu u halde kendilerinden kı lak ve zahire baha talep olundu unu arzetmeleri üzerine, bunların serbest oldu u ve bu tür isteklerle rencide edilmemeleri hususunda Hısn-ı Mansur ve Adana Kadıları'na hitaben gönderilen Evasıt-ı Zilkade 1133 (Eylül Ba ları 1721) tarihli **ferman**.

S.119/B.199: Eski Adana Valilerinden Mehmed Pa a'nın emlakından olan arsanın, bu ki inin kızı Safiye Hatuna tekrar mülk olarak verildi ine dair 5 Receb 1133 (2 Mayıs 1721) tarihli **berat**.

S.119/B.200: Ramazano lu Piri Pa a ve Halil Be evkafından Halil Be Medresesi dani mendlerinden Hüseyin vefat etti inden, yerine o lu eyh Mehmed'in atandı ına dair Evahir-i Muharrem 1133 (Kasım Sonları 1720) tarihli **berat**.

S.119/B.201: Ali Dede Mahallesi'ndeki mescidin mütevellisi Osman vefat etti inden, yerine brahim Halife'nin müteveli olarak atandı ına dair 12 Zilkade 1133 (4 Eylül 1721) tarihli **berat**.

S.120/B.202: Çınarlu Mahallesi'ndeki caminin kurbündeki medresenin müderrisi Ömer'in azl edilerek, yerine Hanifi'nin müderris olarak atandı ına dair Evahir-i Cemaziyelahir 1133 (Nisan Sonları 1721) tarihli **berat**.

S.120/B.203: Neccaran Mahallesi'ndeki mescide eyh Hüseyin'in nim akçe vazife ile imam olarak atandı ına dair Evasıt-ı Ramazan 1133 (Temmuz Ba ları-Ortaları 1721) tarihli **berat**.

S.120/B.204: Ramazano lu evkafına tabi Cami-i Atik'e Abdullah Halife'nin e itici olarak atandı ına dair Evasıt-ı Cemaziyelahir 1133 (Nisan Ortaları 1721) tarihli **berat**.

S.121/B.205: A a Mehmed Mahallesi'ndeki camiye smail Halife'nin hatib olarak atandı ına dair Evail-i Receb 1133 (Nisan Sonları-Mayıs Ba ları 1721) tarihli **berat**.

S.121/B.206: Sinan Pa a'nın bina etti i mescide Abdurrezzak'ın imam olarak atandı ına dair Evasıt-ı Rebiülahir 1133 (ubat Ortaları 1721) tarihli **berat**.

S.121/B.207: Ali Dede Mahallesi'ndeki mescide brahim bin Mustafa Halife'nin imam olarak atandı ına dair Evasıt-ı Cemaziyelevvel 1133 (Mart Ortaları 1721) tarihli **berat**.

S.121/B.208: Vilayet umuru için 150 kuru borç alındı ına dair Gurre-i Ramazan 1133 (26 Haziran 1133) tarihli **temessük**.

S.122/B.209: brahim A a isimli bir ki inin, Arpacı-zade Hüseyin A a'nın yanında olan e yasını satmak için Ahmed A a'yı vekil olarak atadı ına dair **temessük**. (**Tarihsiz**)

S.122/B.210: brahim A a isimli bir ki inin, e yalarını teslim alması için Ahmed A a'yı vekil olarak atadı ına dair Arpacı-zade Hüseyin A a'ya gönderdi i **mektub**. (**Tarihsiz**)

S.122/B.211: Ahmed A a tarafından teslim alınarak Sukk-ı Sultani'de satılan malların 7 Cemaziyelahir 1133 (5 Nisan 1721) tarihli **listesi**.

S.122/B.212: Emirler Mahallesi'nden Ay e bint-i sa'nın sahip oldu u malları sa lı ında kaydettirdi i 1133 (Kasım 1720-Ekim 1721) tarihli **liste**.

S.123/B.213: Vilayet umuru için 2600 kuru borç alındı na dair 15 Rebiülahir 1133 (13 ubat 1721) tarihli **temessük**.

S.123/B.214: 1133 senesinde Adana Sanca ı'na isabet eden 3750 kuru luk mdad-ı Hazeriyye'nin ilk taksitinin kazalara göre tevzi edildi i 21 Cemaziyelevvel 1133 (20 Mart 1721) tarihli **tevzi listesi**.

S.123/B.215: Eski Tekye Mahallesi'nden Hanis veled Todor'un Adana'ya su yolcu olarak atandı na dair **hüccet**. (**Tarihsiz**)

S.123/B.216: Adana mutasarrıfı Seyyid Mehmed Pa a'ya ait olan koyun, at ve öküz bahası olarak 503 kuru un teslim edildi ine dair 15 Ramazan 1133 (10 Temmuz 1133) tarihli **hüccet**.

S.124/B.217: Kızılbük mezrasının tımar sahibi vefat etti inden, hasadın ta iri için Kara Mehmed isimli ki iye izin verildi ine dair 18 aban 1133 (14 Haziran 1721) tarihli **temessük**.

S.124/B.218: Ali Dede Mahallesi'nden Mehmed bin Yusuf'un borç talebine dair 22 Zilhicce 1132 (26 Ekim 1720) tarihli **hüccet**.

S.124/B.219: stanbul'a giderken Adana'dan geçen Mekke erifi'ne verilen malzemenin 28 Rebiülevvel 1133 (27 Ocak 1721) tarihli **listesi**.

S.124/B.220: Adana Muhzırba ısı Hüseyin Çelebi tarafından teslim edilen mallara dair 18 Rebiülahir 1133 (16 Nisan 1721) tarihli **hüccet**.

S.124/B.221: Yıldırım mezraası ziraatçılarından Seyyid Mehmed ve di erlerinin, hububat hasadını bitirdiklerine dair 15 Zilkade 1133 (7 Eylül 1721) tarihli **hüccet**.

SONUÇ

Hazırlamı oldu umuz bu çalı mamızda; 22 Numaralı Adana eriyye Sicili'nde yer olan belgelerin özetlerini vermeye çalı tık. Çalı mamızda özetlerini verdi imiz bu belgeler, bir çok farklı konuyu ihtiva etmektedirler. ehir idaresi, toplum düzeni, bölgede ya ayan a iretler ile ilgili vergi ve di er hususları ihtiva etmektedir.

Bunların yanısıra, Adana'da bulunan Ramazano lu Evkafı'na dair veriler, mevcut dini ve sosyal yapıların görevlilerinin atanmaları da bu belgelerde yer almaktadır. Ayrıca, aile hukuku, vasi ve nazır nasbı, nafaka tayini gibi sosyal ya am ile ilgili de verilere ula ılabilir.

B BL YOGRAFYA

22 Numaralı Adana eriyye Sicili

GÜRKAN, Feyyaz; " er'iyye Mahkemeleri Sicilleri Üzerinde Bir Ara tırma", *IX. Türk Tarih Kongresi, II. Cilt*, Ankara-1988, s.:765-774

ORTAYLI, İber; *Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Ankara, 1994, Turhan Kitabevi

ÖZDEMİR, Rifat; " er'iyye Sicilleri'nin Toplu Katolo una Do ru", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.:1, S.:1*, Elazı -1987, s.:175-210

ÖZTÜRK, Mustafa; "Harput er'iyye Sicilleri", *Tarih çinde Harput Sempozyumu*, Elazı , 1992, s.:71-83

TATAR, Özcan; "8 Numaralı Antakya er'iyye Sicilinin Tanıtımı ve Fihristi", *Türk Dünyası Ara tırmaları Dergisi, Sayı:164*, Ankara, 2006, s.217-238;

YILMAZÇELİK, brahim; " er'iyye Sicillerinin Toplu Kataloguna Do ru Diyarbakır er'iyye Sicilleri", *Türk Dünyası Ara tırmaları Dergisi, Sayı:90*, Ankara, 1994, s.41-63;

YILMAZÇELİK, brahim; *Diyarbakır er'iyye Sicilleri (Katolog ve Fihristleri)*, Ankara, 2001.